

SAMMANSTÄLLNING ÖVER INKOMNA YTTRANDEN

Samrådspart/datum	Huvudsaklig invändning/ Synpunkter	Kommentar
Inledande samråd hösten 2014		
Länsstyrelsen, möte 2014-11-12	Länsstyrelsen påtalade att processen kring upptäckt av nya vrak tar lång tid och ska hanteras enligt KML.	En marin arkeologisk undersökning har genomförts och kompletterande fältarbeten genomfördes sommaren 2015, se bilaga 2h.
Länsstyrelsen, möte 2014-11-12	Länsstyrelsen önskade ta del av en massplaneringsplan	Masshanteringen ingår i ansökans tekniska beskrivning.
Länsstyrelsen, möte 2014-11-12	Länsstyrelsen påtalade nödvändigheten av kontrollprogram för påverkan på fisk och eventuell påverkan på fiskrekrytering. Vidare ansåg man att man inte bara ska studera effekter för yrkesfisket utan även visa vilka effekter projektet kan få på det allmänna fisket.	En särskild bilaga till MKBn hanterar både yrkesfisk och fritidsfiske, se bilaga 2d. Ett förslag till kontrollprogram ingår i ansökan och där är fisket en parameter, se bilaga 9.
Länsstyrelsen, möte 2014-11-12	Länsstyrelsen påminde om att inte glömma art-, biotop- och fågelskydd i det fortsatta arbetet.	Detta finns med i ansökans MKB, avsnitt 8.1-8.3.
Luleå kommun, möte 2014-11-12	Kommunen frågade om hamnen i Likskär kommer att påverkas av muddring.	Den kommer inte att påverkas enligt Sjöfartsverket.
Möte myndigheter, 2014-11-12	Getholmskatans båthamn undrade hur projektet påverkar trafiken till hamnen.	Under genomförandet ska trafiken till och från hamnen inte påverkas. När projektet är genomfört kan hamnen ta emot betydligt större fartyg.
Möte myndigheter, 2014-11-12	SSAB undrade ur arbetena kommer att påverka existerande anlöp till hamnen.	Sjöfartsverket svarade att det inte ska påverka sjöfarten. Det finns två leder om det skulle uppstå hinder under arbetena. Fritidsbåtstrafiken ska inte påverkas alls.
Möte myndigheter, 2014-11-12	Luleå skärgårdsförening frågade om vilka miljögifter som hittats under provtagning och hantering av	En klassning görs av massor i kategori M1 och M2 där massor i kategori M2 hanteras

	förorenade massor.	separat. Separat rapport med sedimentprovtagning finns som bilaga till MKBn, bilaga 2n.
Möte myndigheter, 2014-11-12	Luleå skärgårdsförening frågade om erosion i den nya farleden och eventuell ersättning för erosionsskador.	Erosionsstudier framgår av separat bilaga till MKBn, se bilaga 2f.
Möte myndigheter, 2014-11-12	Luleå Energi frågade hur man gör vid korsning av kablar.	Man flyttar befintliga kablar och man bedömer att det inte ska bli några problem med de befintliga kablar som ligger på botten.
Möte myndigheter, 2014-11-12	Luleå skärgårdsförening frågade om möjligheten att ta sig till Rödkallen kommer att förändras?	Enligt Sjöfartsverket kommer trafiken i farleden att öka och rännen vintertid bli något bredare.
Luleå kommun, Miljökontoret, 2014-12-11	Hänvisar till synpunkter som framfördes vid samrådsmöte. Anser i övrigt att tillståndsansökan bör redovisa i vilken utsträckning vart och ett av villkoren i hamnens tillstånd enligt miljöbalken berörs.	Sjöfartsverket kommer att gå igenom villkoren tillsammans med Luleå Hamn.
Luleå Energi AB, 2014-12-05	Frågor angående anpassning till befintliga fjärrvärmeledningar	Sjöfartsverket kommer att diskutera detta med Luleå Energi inför genomförandet.
Luleå Energi Elnät AB, 2014-11-12	Har 3 ställen där fördelningsledningar korsar sjöfarleden <ol style="list-style-type: none"> 1. Larsgrundet där ledningen går Från Storbrändön till fyren Larsgrundet och sedan till Junkön 2. Klubbviken där ledningen går Från Sandön till Likskäret 3. Svartösundet där ledningen går Från Svartön till Sandön och sedan till Junkön Kablar måste ersättas (1,3 kanske 2 pga längden) med ny kabel. Sjökabeln ska beställas minst ett ½ år före förläggning	Sjöfartsverket kommer att diskutera detta med Luleå Energi inför genomförandet.
Naturvårdsverket	Avstår från att lämna synpunkter	
Folkhälsomyndigheten, 2014-11-26	Hur påverkas människors möjligheter till friluftsliv, fysisk aktivitet och återhämtning?	Hanteras i MKBn avsnitt 8.

Folkhälsomyndigheten, 2014-11-26	Sker hälsopåverkan till följd av frisläppta farliga ämnen i samband med muddringen av farlederna och utbyggnaden av djuphamnen?	Hanteras i MKB samt bilaga 2n kring sediemntprovtagning.
Folkhälsomyndigheten, 2014-11-26	Kommer störande buller i samband med muddringsarbetena att förekomma? Det är särskilt viktigt att tänka på detta om det kommer att ske bullrande arbeten nattetid.	Buller hanteras i MKB samt i bilaga 2i.
Skanova	Inget att erinra mot den planerade vattenverksamheten	
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	Avstår från att yttra sig avseende samrådsunderlaget.	
Riksantikvarieämbetet	Avstår från att lämna synpunkter	
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Direkta och indirekta effekter till följd av förändrad fartygstrafik, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - Ökat behov av framtida muddringar - Ökade bullernivåer - Ökat svall - Potentiell påverkan på vattenmiljön genom spridning av främmande arter 	Detta hanteras i MKBn med bilagor. Muddring, erosion och svall hanteras i bilaga 2e-2g. Buller hanteras i bilaga 2i. Vattenmiljön hanteras i MKB kap 8.2 och 8.4.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Påverkan av undervattensbuller och vibrationer under anläggnings- och driftsfas	Detta hanteras i MKBn avsnitt 8.2.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Sannolikhet att förändrat vattendjup och bottenstruktur påverkar vattenströmningar och därmed miljön (t.ex. om muddring utförs i smalare sund eller inlopp till skyddade vikar)?	Detta hanteras i MKBn, bilaga 2f.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Redovisa den naturliga bakgrundshalten (grumling) under den isfria perioden	Bakgrundshalten hanteras i MKB samt bilaga 2e.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Om turbiditet ska användas krävs det lokala förhållandet susp/turbiditet	Hanteras i förslag till kontrollprogram, bilaga 9.
Havs- och	Inventering av skyddsvärda miljöer	Framgår av MKB samt bilaga 2j och 2q.

vattenmyndigheten, 2014-11-28		
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Utredning/inventering av skyddsvärda ekologiska funktioner	Framgår av MKB samt bilaga 2k och 2q.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Inventering av bottenförhållanden för att avgöra om/var lek pågår	Framgår av MKB samt bilaga 2d.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Spridningsberäkning sediment där hänsyn tas till vattenrörelser	Framgår av MKB samt bilaga 2e.
Havs- och vattenmyndigheten, 2014-11-28	Redovisning av skyddsåtgärder för att undvika att dygnsmedelvärdet av sedimenthalter orsakade av verksamheten når det dubbla värdet av de naturliga bakgrundshalterna vid det avstånd från muddringen/dumpningen där skyddsvärda miljöer eller ekologiska funktioner förekommer	Sjöfartsverket föreslår villkor i ansökan och dessa föreslås följas upp i kontrollprogram enligt bilaga 9.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Utbredning av unga gyttjiga finsediment samt dess innehåll av miljögifter?	Sedimentprovtagning framgår av MKB, bilaga 2n.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Lagerföljden ned till muddringsdjupet?	De geotekniska förhållandena framgår av ansökans tekniska beskrivning.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Hydrografiska förhållanden; vattendjup, exponering för vågverkan, strömmar samt stratifiering av vattenmassan	Frågeställningarna har legat till grund för genomförd sedimentmodellering och framgår av MKB bilaga 2e-2g.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Havsbottnens uppbyggnad på platsen <ul style="list-style-type: none"> - Sedimentlagerföljden - Förekomsten av naturligt erosionskydd i form av grovt residualmaterial - Förekomst av unga gyttjiga sediment - Förekomst av svavelhaltiga sediment Dvd vad ska muddras, hur djupt i sedimenten och hur mycket.	De geotekniska förhållandena framgår av ansökans tekniska beskrivning.

Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Sedimentdynamiska förhållanden på platsen <ul style="list-style-type: none"> - Pågår sedimentation av gyttjiga leriga sediment? - Ingår platsen i sandtransportsystem? - Förekommer stranderosion i anslutning till platsen? - Kan erosion påräknas om naturliga erosionskydd avlägsnas från en botten som före muddringen kunde klassas som transportbotten? 	Sedimentmodellering och erosion framgår av MKB bilaga 2e-2g.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Miljökemiska förhållanden (i första hand unga gyttjiga ler- och siltsediment) <ul style="list-style-type: none"> - Innehåller sediment som ska muddras höga halter av antropogena miljögifter? (Miljögifter klass 5, se även norska bedömningsgrunder för tributyltenn) 	Provtagning av förorenade sediment har genomförts och utvärderats enligt MKB bilaga 2n.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Bedömning av sedimentdynamiska förhållanden i framförallt grunda dumpningsområden.	Provtagning av förorenade sediment har genomförts och utvärderats enligt MKB bilaga X2n.
Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 2014-11-26	Redovisning av genomförda undersökningar (med särskild vikt på att redovisa hur sedimentprovtagning för miljökemisk analys utförts, vilka sediment som provtagits, hur delprov för analys tagits ut samt av analysresultaten).	Provtagning av förorenade sediment har genomförts och utvärderats enligt MKB bilaga 2n.
SMHI, 2014-11-28	Hur kan den ökade lastkapaciteten och ökad storlek på fartygen påverka t.ex. stranderosion?	En särskild studie har gjorts avseende framtida risker för erosion, se bilaga 2f.
SMHI, 2014-11-28	Effekter av en ökad fartygstrafik, efter projektets avslut?	Effekter av ändrad fartygstrafik har hanterats i studien i bilaga 2f.
SMHI, 2014-11-28	Hur förhåller sig det föreslagna dumpningsområdet direkt öster om Vitfågelskäret till föreskrifterna för naturreservatet där det står att det är "förbjudet att förändra mark eller vegetation så väl på land som på havsbotten"?	Naturreservatet berörs inte direkt. Konsekvenser av föreslagna dumpningsområde i förhållande till naturreservatet framgår av MKBn avsnitt 8.1.
SSAB, 2014-12-15	SSAB är generellt positivt till projektet.	Sedimentmodelleringen som genomförs

	Angående farlederna önskar SSAB svar på om strömningsbilden kring företagets utsläppspunkt vid Gräsörenbron kommer att påverkas, d v s hur Luleälvens vatten kommer att fördelas efter genomförda muddringar.	kommer att ge svar på detta, bilaga 2e.
Gethomlsskatans småbåtshamn förening, 2014-12-01	Befarar att det finns risk att slam och muddermassor kan driva in i föreningens farled, som redan idag har ett begränsat djupgående	Sedimentmodelleringen som genomförts visar att påverkan är mycket begränsad, se bilaga 2e.
Erik Finni, 2014-11-24	"Vi planerar att bygga en ny båthamn belägen i Harrviken. Vi undrar om faledsfördjupningen kommer att förändra förutsättningarna för vårt projekt som strömmar, vattenstånd m.m.?"	Sedimentmodelleringen som genomförts visar att påverkan är mycket begränsad, se bilaga 2e.
Agneta Öqvist, 2014-11-25	Kan muddringen medföra problem med grumling av vatten?	Den grumling som bedöms uppstå framgår av bilaga 2e.
Agneta Öqvist, 2014-11-25	Kan muddringen medföra problem med ljud?	Det buller som bedöms uppstå framgår av bilaga 2i.
Agneta Öqvist, 2014-11-25	Kan muddringen medföra problem för uppslamning samt stort vattenflöde i vår hamn när stort tonnage passerar?	Den grumling och erosion som bedöms uppstå framgår av bilaga 2e och 2f. Generellt är påverkan liten.
Robert Karlsson, 2014-11-30	Farhågor kring muddringen och tippning av massor kring farleden runt Junkön med anledning av eget fiske i området.	Påverkan för fisket framgår av MKB samt bilaga 2d. Sjöfartsverket har också genomfört separata möten med yrkesfiskarna och kommer att ha en kontinuerlig dialog genom hela projektet.
Kompletterande samråd våren 2015		
Möte yrkesfiskarna 2015-01-22	Synpunkter på föreslagna dumpningsområden: <ul style="list-style-type: none"> Ett trålområde ligger över föreslaget dumpningsområde norr om Junkön och endast den östra delen av detta bedömdes ur fiskesympunkt som möjligt. Dumpningsområdet i Brändöfjärden bedömdes som lämpligt, förutom den västra delen. 	Dumpningsområdena reviderades efter mötet enligt yrkesfiskarna synpunkter.

	<ul style="list-style-type: none"> • Djupområdet i öster bedömdes som lämpligt dumpningsområde. • Dumpningsområdet i söder ligger inom trålområde och bedömdes inte som lämpligt. 	
Länsstyrelsen och kommunen, möte 2015-05-06	Kommer pålagring att studeras?	Ja, det ingår i bilaga 2e.
Länsstyrelsen och kommunen, möte 2015-05-06	MKBn bör visa hur många som blir störda och varaktighet.	Genomförandet styrs i slutändan av entreprenören. MKBn visar på utbredning av buller (bilaga 2i), gör en bedömning av antal inom specifika områden och konstaterar att mudderverken rör sig och enskilda områden beörs under begränsade perioder som veckor eller månader.
Länsstyrelsen och kommunen, möte 2015-05-06	Fråga kring bullrande arbeten och bullerstörningar under vatten.	Hanteras i MKB avsnitt 8.2.
Yrkesfiskarna, möte 2015-05-06	Undrar över sprängning och buller.	Hanteras i MKB och bilaga 2d samt 2i.
Yrkesfiskarna, möte 2015-05-06	Hur påverkas fisket på lång sikt av förändrade strömmar?	Hanteras i bilaga 2d och 2e.
Allmänheten, möte 2015-05-06	Var kommer ni att börja muddra?	Det kommer att pågå muddring på flera platser samtidigt. Det är ytterst villkoren som styr hur entreprenören kan bedriva sitt arbete och Sjöfartsverket kommer låta entreprenören själv planera i vilken ordning muddring sker, utifrån villkoren.
Allmänheten, möte 2015-05-06	Vilken påverkan kan grumlingen få? Är det mest fiskarna som påverkas?	Spridning av grumling framgår av bilaga 2e. Påverkan på fisk framgår av bilaga 2d.
Allmänheten, möte 2015-05-06	Vet man hur mycket massor det är på de olika platserna och hur lång tid muddringen kommer att ske?	Mängden massor framgår av ansökans tekniska beskrivning. Hela arbetet kommer att pågå under 3-4 år. Tider för respektive

		område beror på typ av sediment samt hur entreprenören väljer att genomföra arbetet.
Allmänheten, möte 2015-05-06	Det är ju muddrat förut. Hur mycket bullrade det då?	Troligtvis mer då man har bättre maskiner och metoder idag.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	På fråga från Sjöfartsverket angående natura 2000 meddelade länsstyrelsen att man i dagsläget inte kunde avgöra om verksamheten bör prövas enligt MB 7 kap 28a§ eller ej. Tillstånd krävs för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27§ första stycket 1 eller 2 MB.	Sjöfartsverket har tagit till sig frågan och hanterat natura 2000 i MKBn, bilaga 2q.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	Påpekar vikten av att skyddade arter enligt artskyddsförordningen presenteras, främst fågelarter.	Hanteras i MKBn avsnitt 8.1.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	Viktigt med en genomgång av vattenförekomster enligt vattendirektivet som kommer att påverkas, hur de påverkas och hur påverkan kan minimeras (för att inte påverka MKN). Beslut om nya MKN tas i december 2015.	Hanteras i MKBn avsnitt 8.4. Nya MKN har kommenterats i MKBn avsnitt 8.4. Sjöfartsverket påpekar dock att det är gällande lagstiftning vid ansökans inlämnande som prövningen ska ske efter.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	Förutom vattendirektivet omfattas vissa delar även av havsmiljödirektivet. Tänkbar påverkan ska därför finnas med i MKB. Deskriptorer där projektet kan tänkas medföra risk för försämrade miljöstatus är: <ul style="list-style-type: none"> - D4 – marina näringsvävar - D6 – havsbottnens integritet - D7 –bestående förändringar av hydrografiska villkor - D11 – tillförsel av energi, inbegripet undervattensbuller 	Hanteras i MKBn avsnitt 8.4.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	Beskriv hantering och utbredning av förorenade massor, vad innehåller de för miljögifter, hur ska de omhändertas? Metoder, risker, referenser mm. Spridningsberäkningar.	Hanteras i bilaga 2n och 2o och sammanfattas i MKB.

Länsstyrelsen, 2015-05-21	Grumlingen effekter på fisk och växter, fiskeundersökningar och bottenundersökning avseende växt, djurliv samt landområden.	Hanteras i MKB med bilagor och föreslås följas upp enligt förslag till kontrollprogram i bilaga 9.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	Tidplan och hur arbetet kan styras tidsmässigt med hänsyn till fågellek, fisklek och fiskvandring.	Övergripande tidplanen är att arbetet genomförs under den insfria perioden under 3-4 år. Förslag på villkor finns i ansökan där arbeten på land vid Natura 2000-områden föreslås undvikas under fåglars häckningssäsong. Åtgärder föreslås också för att skrämja bort fisk under vandring. Restriktioner får vägas mot den totala genomförandetiden för arbetet.
Länsstyrelsen, 2015-05-21	Bullerutredning som beskriver bullerutbredning	Framgår av bilaga 2i.
Johan Björklund, 2015-05-17	Undrar över hur projektet påverkar hans anläggning vid Klubviken samt turbåtarna.	Sjöfartsverket diskuterar frågan vidare och föreslår fortsatt dialog med verksamhetsutövaren.
Vattenfall, dialog maj 2015	Vattenfall arrenderar ut fiskevatten i delar av området. På fråga från Sjöfartsverket svarar Vattenfall att avtalen säger att Laxfastigheternas talan ska föras av Vattenfall efter samråd med arrendatorerna.	Sjöfartsverket har noterat svaret och Vattenfall inbjuds till den fortsatta diskussionen.
Vattenfall, dialog maj 2015	Vattenfall undrar om bolagets anläggning för fiskvandring i Boden kommer att påverkas.	Sjöfartsverkets uppfattning är att anläggningen inte kommer att påverkas.